

Simonsen: Den beretning, som vi for nylig har fået fra statsrevisorerne om udgiftsudviklingen på statens personalekonti, er vel i og for sig ikke nogen overraskelse i sin konklusion, men det er til gengæld en interessant ting at tage frem ikke mindst i denne tid, hvor vi diskuterer selve spørgsmålet om kulegravningsudvalg og deres muligheder for at nå frem til resultater.

Man taler i beretningen direkte om uddannelsesspild inden for den offentlige sektor og siger bl. a., at mere specialiserede og mindre omfattende uddannelser var tilstrækkelige i mange stillinger. De ville gøre god fyldest, og der var ikke grund til, at man skulle sætte de nuværende høje eksamenskrav som minimum for ansættelse i disse stillinger. Jeg vil gerne føje til, at man heller ikke må se bort fra, at der i hele lønpolitikken omkring disse ting ligger dette, at den høje uddannelse, som altså anvendes på et job, hvor denne uddannelse ikke var nødvendig, giver anledning til et lønpres, som i højere grad har relation til den pågældendes uddannelse end til den pågældendes arbejdsområde. Jeg synes, det er meget vigtigt at få fastslået, at den lønpolitik, der føres, bør føres i relation til ansvarsområdet i den pågældende stilling.

Jeg synes, der er to hovedspørgsmål i denne sag; det ene er muligheden for at få indført de såkaldte trindelte uddannelser, som der har været talt om gennem mange år, uden at der er kommet så forfærdelig meget ud af det, mellemuddannelser, som kan bruges på en række områder inden for den statslige administration. Jeg har aldrig kunnet forstå, at man til den almindelige daglige forvaltning som sagsbehandler osv. absolut behøver at have en jurauddannelse af 5-6 års varighed. Det, det drejer sig om, er, at den pågældende har en fornuftig mulighed for at administrere sit job, og at man, som det også er påpeget i beretningen, i højere grad koncentrerer sig om at give den uddannelse under ansættelsen, den pågældende har behov for for at kunne bestride sit job.

Den anden side af sagen er spørgsmålet om arbejdsvurderinger, hvor det må være helt afgørende at få slået fast omkring statens stillinger, hvad det er for ansvarsområder, vi egentlig skal have fastlagt i de for-

skellige styrelser og departementer, således at vi ud fra dette kan vælge den rigtige besættelse, når nye medarbejdere skal antages.

Jeg ved, at budgetministeren er en hund efter besparelser, og derfor vil jeg sige: her har vi en ting, som vi kan tage fat på med det samme. Jeg håber, budgetministeren vil være positiv.

Økonomi- og budgetministeren (Per Hækkerup): Det er med stor interesse, at også jeg har læst statsrevisorernes beretning om udgiftsstigningen på statens lønkonti i årene 1961-62 til 1969-70. Beretningen indeholder en lang række interessante oversigter vedrørende stigningerne i statens lønningsudgifter set ud fra forskellige synspunkter, og beretningen er suppleret med oplysninger om personalets sammensætning og gennemsnitslønningerne ifølge finansloven for 1971-72.

Nu vil udviklingen i lønsummen jo afspejle det samlede resultat af ændringer i lønsatser og i personalestyrke. Ser man bort fra de lønforbedringer, som visse kategorier af ansatte opnåede ved overgang fra tjenestemandsansættelse til overenskomstansættelse, har det vel erfaringsmæssigt været således, at lønningerne for de forskellige grupper af ansatte over en lidt længere periode er steget i nogenlunde samme tempo. Selv om det desværre er vanskeligt at opstille sammenlignelige tal for antallet af ansatte tilbage i tiden, vil jeg derfor tro, at de forskelle i lønsummernes stigning, som statsrevisorerne har fundet, i alt væsentligt afspejler forskelle i personaletilvæksten. Det er i hvert fald givet, at antallet af ansatte inden for undervisningsområdet og det sociale område er steget meget stærkt, og at personaletilvæksten inden for de store etater har været meget beskednen i den periode, der er tale om.

Jeg nævner disse forhold ikke for at bagatellisere statsrevisorernes udtalelser, men for at pege på, at den af statsrevisorerne fremlagte undersøgelse ikke kan tages som et entydigt udtryk eller bevis for, at der sker et uddannelsesspild inden for staten.

Det har måske nok overrasket nogle, at statsrevisorerne på beretningens sidste to sider rejser spørgsmålet om statens rekrutteringspolitik. Selv om de forudgående oversigter ikke direkte synes at lede op til et